

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK

basisschool De Walsprong

Plaats : Zaltbommel
BRIN nummer : 10BZ|C1
Onderzoeksnummer : 269097
Datum onderzoek : 3 februari 2014
Datum vaststelling : 10 april 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	13
	BIJLAGE 1 OORDELEN	15

1 INLEIDING

Op 3 februari 2014 heeft de inspectie basisschool De Walsprong bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Themaonderzoek wereldoriëntatie

Naast het reguliere vierjaarlijks onderzoek heeft de inspectie onderzoek gedaan naar wereldoriëntatie. Dit onderzoek heeft tot doel om op basis van een steekproef op een aantal scholen informatie te verzamelen over de inrichting en de kwaliteit van het leergebied wereldoriëntatie. De resultaten daarvan hebben geen gevolgen voor de verdere inrichting van het toezicht. De bevindingen worden gebruikt voor een themarapport dat in de loop van 2014 zal verschijnen. In dat kader heeft de inspectie op basisschool De Walsprong naast het kwaliteitsonderzoek tevens gegevens verzameld ten behoeve van dit themaonderzoek.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan bij de inspectie.

- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
  - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
  - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
  - gesprekken met de directie en de intern begeleiders en een vertegenwoordiging van het bestuur zijn gevoerd.

Het themaonderzoek naar wereldoriëntatie bestond uit de volgende activiteiten:

- Lesbezoeken in een aantal groepen gericht op wereldoriëntatie. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 6, 7 en 8;
- Relevante schooldocumenten zijn geanalyseerd;
- De ingeroosterde onderwijstijd voor wereldoriëntatie is bevraagd;
- Een gesprek met de directie en twee van de bezochte leraren over wereldoriëntatie.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op basisschool De Walsprong naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op basisschool De Walsprong de kwaliteit van het onderwijs voor de meeste onderzochte indicatoren op orde is. Desondanks wijst de inspectie op de aanwezige risico's bij de toetsresultaten.

Onder het motto: *kinderen opleiden tot wereldburgers van de 21^e eeuw*, werkt het team van basisschool De Walsprong hard aan de verdere ontwikkeling van het onderwijs op de school. Hierbij ligt de focus steeds op het eigen professionele handelen. Zo verdiepten de leraren zich in het handelings- en doelgericht werken binnen de 1-zorgroute en in de didactiek van (begrijpend) lezen en woordenschat. Ook werd het aanbod voor wereldoriëntatie onder de loep genomen en ontwikkelen leerlingen naast kennis ook belangrijke ('21^e eeuwse') vaardigheden die nodig zijn voor nu en de toekomst. Hiernaast is het team zeer gedreven om leerlingen een speelleeromgeving te bieden waarin zij niet alleen veel kunnen leren maar ook kunnen groeien als persoon. Een kwaliteitsbewust en ambitieus managementteam ondersteunt het team hierbij.

Toelichting

De opbrengsten

De gemiddelde leerresultaten aan het einde van de basisschoolperiode zijn van voldoende niveau. In 2011 liggen deze ruim boven het landelijk gemiddelde en zelfs boven de bovengrens die de inspectie hanteert. In 2012 liggen deze boven het landelijk gemiddelde. De resultaten van 2013 liggen net boven de minimumgrens die de inspectie stelt voor scholen met een vergelijkbare leerlingpopulatie. Deze dalende trend kan een toekomstig risico vormen. Voor dit jaar verwacht de school voldoende eindopbrengsten. Het perspectief op voldoende eindopbrengsten voor 2015 is echter nog niet zonder meer gunstig, gezien de achterblijvende resultaten voor begrijpend lezen in de huidige groep 7. Extra investering in tijd en begeleiding is hier dan ook wenselijk.

De tussentijdse resultaten zijn van voldoende niveau, maar kwetsbaar. Dit oordeel is gebaseerd op de meest recente toetsresultaten (schooljaar 2013-2014) uit het leerlingvolgsysteem voor technisch lezen (groep 3 en 4), rekenen en wiskunde (groep 4 en 6) en voor begrijpend lezen (groep 6). Op drie van de vijf toetsmomenten liggen de resultaten boven de minimumgrens. De resultaten voor technisch lezen (groep 3) en rekenen en wiskunde (groep 6) zijn onder de maat. De resultaten voor technisch lezen in groep 4 en begrijpend lezen in groep 6 liggen maar net boven de ondergrens.

Bovendien laten ook enkele andere leerjaren onderprestatie zien op verschillende domeinen van taal. De school deelt deze zorgen en heeft al een aantal acties ondernomen om deze resultaten op een hoger plan te brengen. Zo volgden de leraren een training in de woordenschatdidactiek en voerde men dit jaar een nieuwe methode voor begrijpend lezen in. Op dit moment oriënteert het team zich op een nieuwe methode voor voortgezet lezen.

Daarnaast heeft de school een voorzichtige stap gezet met de integratie van woordenschatonderwijs met het aanbod voor wereldoriëntatie en wil deze aanpak verder verdiepen. Ook voor begrijpend lezen heeft het team deze stap voor ogen. Het team is zich er zeer van bewust dat het de leraar is die het verschil maakt.

De school heeft enkele leerlingen voor wie, op grond van specifieke onderwijsbehoeften, een individuele leerlijn geldt. Dit geldt ook voor een leerling in de eindgroep. Er zijn echter nog niet voldoende tussentijdse evaluaties beschikbaar van dit perspectief. Om deze reden kan nog niet vastgesteld worden of deze leerling zich naar verwachting ontwikkelt. Overigens heeft de school een goede start gemaakt met het opstellen van ontwikkelingsperspectieven. Een aandachtspunt hierbij, is het uitzetten van tussendoelen tot aan het einde van de basisschoolperiode en de hiervan afgeleide leerstofonderdelen die de leerling moet beheersen voor een goede aansluiting met het voortgezet onderwijs.

De school volgt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen met een volginstrument. Leraren en interne begeleiders analyseren de uitkomsten op leerling- en groepsniveau en betrekken de conclusies bij hun handelen. Omdat op dit moment geen landelijke normen beschikbaar zijn voor dit instrument, kan de inspectie geen uitspraak doen over het niveau van de sociale competenties.

De zorg en begeleiding

Basisschool De Walsprong baseert de inrichting van de zorg en begeleiding sinds enkele jaren op de uitgangspunten van het handelingsgericht werken binnen de 1-zorgroute.

Om de ontwikkeling van leerlingen te volgen en mogelijke achterstanden of stagnaties te signaleren, beschikt de school over een geheel van methodegebonden toetsen, observaties, toetsen uit het leerlingvolgsysteem en het kleuterobservatie-instrument. Ook de zorg- en groepsbesprekingen en zorgconsultaties met een externe orthopedagoog zijn belangrijke instrumenten voor een adequate signalering van mogelijke stagnaties, leerachterstanden of leervoorsprong.

Positief is ook, dat de school duidelijke criteria hanteert die aangeven of leerlingen een (mogelijke) leer- en/of ontwikkelingsvoorsprong hebben. Toch plaatst de inspectie een kanttekening bij de wijze waarop de school waarde toekent aan de toetsgegevens van de niet-methodegebonden toetsen (het leerlingvolgsysteem). De uitslagen van de methodegebonden toetsen zijn leidend bij het beantwoorden van de vraag of leerlingen speciale hulp of zorg nodig hebben. De resultaten van de toetsen uit het leerlingvolgsysteem zijn minder bepalend hierbij. De school is namelijk van mening dat (negatieve) resultaten van de toetsen uit het leerlingvolgsysteem samenhangen met het (ontoereikende) taalniveau van leerlingen en de gegevens van methodegebonden toetsen een realistischer beeld geven van de vorderingen van een leerling. Hoewel deze toetsgegevens zeker heel belangrijk zijn, moet ook in ogenschouw genomen worden dat de norm waarmee de toetsresultaten uit het leerlingvolgsysteem vergeleken worden, gebaseerd is op resultaten van scholen met een vergelijkbare schoolpopulatie. Het is aan te bevelen de overweging te maken deze uitkomsten zwaarder mee te laten wegen in de signalering van (mogelijke) leerstagnaties of –achterstanden en bij de vaststelling of leerlingen in aanmerking moeten komen voor specifieke aandacht of hulp. Mogelijk leidt dit tot een aanscherping in de nieuwe versie van het zorgplan (dat op dit moment herzien wordt).

De leraren brengen de leerresultaten en onderwijsbehoeften van leerlingen samen op een datamuur. Vervolgens stellen zij groepsplannen op waarin leerlingen geclusterd worden in vier groepen (*top, basis, zorg en eigen leerlijn*). Voor de leerlingen in de *eigen leerlijn-groep* zijn in de meeste gevallen individuele handelingsplannen beschikbaar. In deze groep zijn de leerlingen ingedeeld voor wie leerlinggebonden financiering beschikbaar is en/of een aangepaste leerlijn. De aard van de zorg voor leerlingen in de *zorggroep* is vastgelegd op de datamuren en de groepsplannen. In de praktijk blijkt dat de hulpvragen van deze groep leerlingen meestal nader onderzocht zijn door bijvoorbeeld aanvullende diagnostische gesprekken of aanvullende onderzoek. De wijze van vastlegging van deze (ortho-)didactische informatie is echter niet eenduidig en niet altijd efficiënt. Hier ligt een aandachtspunt voor de school. Om de zorgafspraken die voortkomen uit deze analyses optimaal te vertalen naar de instructiemomenten in de groep, is het noodzakelijk om hierover nadere afspraken te maken.

Deze praktische uitvoering van de zorg voor leerlingen die dat nodig hebben, kan bestaan uit voorinstructies, verlengde instructies en ook uit instructies met een meer remediërend karakter. De groepsleraren en ondersteuners plannen deze zorg nauwgezet in hun week- en dagplanningen en voeren deze consequent uit.

Regelmatig vinden evaluaties en bijstellingen plaats. Deze vinden (naast de besprekingen met de interne begeleiders) steeds vaker plaats in het bouwoverleg, waarbij leraren kritisch reflecteren op elkaars handelen en hun expertise verder uitbreiden.

De kwaliteitszorg

De uitgangspunten van *High School Performance* (HSP) vormen het kader voor de schoolontwikkeling op basisschool De Walsprong.

De school heeft inzicht in haar eigen uitgangssituatie. Zij kent de specifieke kenmerken van haar leerlingpopulatie en de onderwijsbehoeften die hieruit voortkomen. Het team concludeert dat de leerlingpopulatie van de school in de afgelopen jaren sterk veranderd is. Zij baseert deze conclusie op een ruwe analyse van een aantal relevante leerlingkenmerken en de vertaling daarvan naar specifieke onderwijsbehoeften. Deze inzichten leidden bijvoorbeeld tot het inrichten van een taalklas (*De taaltuin*) voor instromers die de Nederlandse taal nog niet voldoende beheersen. Maar ook de aandacht die uitgaat naar de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen en naar een gezonde leefstijl, zijn hier voorbeelden van. Binnen de systematiek van *HPS* evalueert het managementteam de kwaliteit van de verschillende aspecten van het onderwijs en leren. Hiervoor maakt zij gebruik van gegevens uit klassenobservaties, teamevaluaties, leerling- en ouderenquêtes en van gegevens uit de bestuurskwaliteitsmonitor. Ook vond een externe audit plaats. Dit samen leidt tot een sterkte-zwakteanalyse en tot concrete verbeteractiviteiten. Een veelbelovende start maakte de school met de evaluatie van de leerresultaten. Het is een verdienste van de leraren hoe het doel- en opbrengstgericht denken en handelen, groeit binnen de school. Halfjaarlijks maakt het team voor enkele taaldomeinen dwarsdoorsnedes en trendanalyses en formuleert zij verbeteractiviteiten. De volgende stap in de ontwikkeling van deze evaluaties moet zijn ook de resultaten voor rekenen en wiskunde hier bij te betrekken en eigen streefdoelen te formuleren waartegen de behaalde resultaten afgezet kunnen worden. Verder zouden conclusies nadrukkelijker vastgelegd moeten worden.

De school streeft ernaar om de uitvoering van de schoolontwikkeling gezamenlijk als team te dragen. Hiertoe zijn werkgroepen ingericht en koos men een passende overlegstructuur. De werkgroepen zijn onder meer verantwoordelijk voor het opstellen van verbeterplannen en het monitoren van de uitvoering ervan. Ook zijn zij verantwoordelijk voor het vasthouden van de bereikte kwaliteit in de school.

Hierbij spelen de evaluaties aan de hand van de *HPS*-kwaliteitskaarten maar ook klassenbezoeken en coaching een belangrijke rol.

Ten slotte informeert de school belanghebbenden in voldoende mate over de ontwikkelingen in het onderwijs en de resultaten.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Walsprong op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. Desondanks wijst de inspectie op de aanwezige risico's bij de toetsresultaten.

De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		•		
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	